

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΑΕΓΟΥΣΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Δευτέρα 21 Ιουλίου 2025

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των όρων:

- α. Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης (1905)**
- β. Ηνωμένη Αντιπολίτευσις**
- γ. Συμφωνία στο μοναστήρι Μουρνιών Κυδωνίας**

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να προσδιορίσετε, αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας την ένδειξη «**Σωστό**» ή «**Λάθος**» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Το σύνταγμα της Κρητικής Πολιτείας συντάχθηκε κατά το πρότυπο του ισχύοντος τότε ελληνικού συντάγματος.
- β.** Το σύνταγμα της Κρητικής Πολιτείας καθόριζε με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του Έπατου Αρμοστή.
- γ.** Ο Ελευθέριος Βενιζέλος απολύθηκε από το αξίωμα του υπουργού στις 18 Μαρτίου 1900.
- δ.** Η επαναστατική προκήρυξη της Ηνωμένης Αντιπολιτεύσεως υπεγράφη στις 26 Φεβρουαρίου 1905.
- ε.** Η Πολιτοφυλακή της Κρήτης (1907) εξελίχθηκε σε αξιόλογη δύναμη, όπως φάνηκε στους Βαλκανικούς πολέμους 1912-1913.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιο ήταν το έργο της πρώτης κυβέρνησης της Κρητικής Πολιτείας;

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Β2

- α.** Ποιες ήταν οι απόψεις του Πρίγκιπα Γεώργιου και του Ελευθέριου Βενιζέλου για το ζήτημα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα; (μον. 7)
- β.** Πώς επέδρασε η έναρξη των Βαλκανικών πολέμων στην εξέλιξη του Κρητικού ζητήματος; (μον. 6)

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α. στις πρώτες ενέργειες των επαναστατών του Θερίσου (10 Μαρτίου 1905) και τους σκοπούς του επαναστατικού κινήματός τους (μον. 10)

β. στην αντίδραση του βασιλικού περιβάλλοντος και της ελληνικής κυβέρνησης απέναντι στο κίνημα αυτό (μον. 8) και

γ. στη στάση των Μεγάλων Δυνάμεων έναντι των επαναστατών του Θερίσου (μον. 7).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι επιδιώξεις της επαναστατικής ηγεσίας

Στις 10 Μαρτίου 1905, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, επικεφαλής σημαντικής μερίδας της αντιπολιτευτικής κινήσεως, κήρυξε στο χωριό Θέρισο, στους πρόποδες των Λευκών Ορέων, ένοπλο επαναστατικό κίνημα. [...] Χίλιοι περίπου άνδρες, οι μισοί ένοπλοι, συνιστούσαν την κύρια επαναστατική δύναμη, ενώ, παράλληλα, οι διασκορπισμένοι οπαδοί του κινήματος επιχειρούσαν να το ενισχύσουν ηθικά ή και να δημιουργήσουν επαναστατικές εστίες και στα υπόλοιπα διαμερίσματα της χώρας. [...] Η προώθηση της ενωτικής λύσεως συνιστούσε το βασικό επαναστατικό αίτημα· παράλληλα όμως προβαλλόταν και το αίτημα της ριζικής μεταβολής των όρων της εσωτερικής διακυβερνήσεως και υπογραμμιζόταν η ανάγκη για την άμεση αντικατάσταση του ύπατου αρμοστή.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Νεώτερος Ελληνισμός 1881-1913 τ. ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, 20002, σσ. 209-210.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Θ. Δηλιγιάννης καταδικάζει το κίνημα του Θερίσου

(Δήλωση στους συντάκτες των αθηναϊκών εφημερίδων, την 11η Μαρτίου 1905)

«Το ήδη εκραγέν κίνημα εις ουδέν καλόν δύναται να οδηγήση. Οι αρχηγοί αυτού ελανθάσθησαν¹ εις τους υπολογισμούς των. Αι Μεγάλαι Δυνάμεις επανειλημμένως εδήλωσαν ότι η ένωσις της Κρήτης μετά της Ελλάδος είναι εντελώς αδύνατος την εποχήν ταύτην. [...] εδήλωσαν (επίσης) ότι αύτη είναι αδύνατος επί του παρόντος και ότι στέργουσι² μόνον να παράσχωσιν εις την Κρήτην οικονομικά τινα οφελήματα και ν' αποσύρουν μέρος των στρατευμάτων της κατοχής. [...] Η απόφασις αύτη των Δυνάμεων φαίνεται αδιάσειστος. Ουδεμία συνεπώς ελπίς υπάρχει ότι το κίνημα δύναται να οδηγήση εις την πολυπόθητον ένωσιν. Ο κ. Βενιζέλος έπρεπε να σταθμίση καλώς το διάβημά του. Έπρεπε να σκεφθή καλώς, ότι μία τοιαύτη επανάστασις ημπορεί να οδηγήση εις συμφοράς την Κρήτην και την Ελλάδα εν γένει».

Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' τάξη Ενιαίου Λυκείου (Θεωρητική Κατεύθυνση), Βιβλίο του Καθηγητή, Διόφαντος ΙΤΥΕ 2012, σ. 129.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Οι διπλωματικοί εκπρόσωποι, εξάλλου, των προστάτιδων Δυνάμεων, υπεύθυνοι για τη δράση των αντιπροσωπευτικών ευρωπαϊκών αghμάτων στη Μεγαλόνησο, παρά την κοινή επιθυμία τους –με προεξάρχοντες τον Άγγλο και το Ρώσο πρόξενο– να αντιδράσουν άμεσα

¹ ελανθάσθησαν : έκαναν λάθος

² στέργουσι : συναινούν, συμφωνούν

στην επαναστατική πρόκληση, ήταν φυσικό τελικά να εμπλακούν σε εγγενείς δυσχέρειες, σε διαφωνίες και σε αντιφατικές πιέσεις. Η αντιγνωμία γύρω από τον καθορισμό των μέσων και των μεθόδων για την καταστολή του κινήματος, η ανεπάρκεια των διεθνών στρατευμάτων σε αριθμό ανδρών –1.800 αρχικά, 3.000 αργότερα, μετά την άφιξη των ενισχύσεων– και σε πολεμικά μέσα, αλλά και η διστακτικότητα των δημοκρατικών κυβερνήσεων του Λονδίνου, της Ρώμης και των Παρισίων να λάβουν μέτρα ικανά να προκαλέσουν αιματοχυσία και να εξεγείρουν την κοινή γνώμη, αποτέλεσαν βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάληψη αποτελεσματικών στρατιωτικών επιχειρήσεων εναντίον των επαναστατών.

Κ. Σβολόπουλος, «Η Κρητική Πολιτεία από το 1899 ως το 1909», Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΔ', Νεώτερος Ελληνισμός από το 1881 ως το 1913, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1977, σ. 211.

ΘΕΜΑ Δ1

Λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές γνώσεις σας, να παρουσιάσετε τις θετικές εξελίξεις που προκάλεσε το κίνημα στο Θέρισο για το Κρητικό Ζήτημα και συγκεκριμένα την νέα πολιτική κατάσταση που δημιουργήθηκε στην Κρήτη μετά την υπογραφή της Συμφωνίας στο μοναστήρι Μουρνιών Κυδωνίας (2 Νοεμβρίου 1905) και μέχρι την παραίτηση και την αναχώρηση του πρίγκιπα Γεωργίου από την Κρήτη (12 Σεπτεμβρίου 1906).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

«Καταλήξαμε στην ομόφωνη γνώμη ότι το σημερινό πολιτικό καθεστώς της Κρήτης παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα και μεγάλους κινδύνους. Η κατάσταση της νήσου στη διάρκεια των τελευταίων επτά ετών έχει τόσο άσχημα προσδιορισθεί και ανταποκρίνεται τόσο λίγο στους πόθους του πληθυσμού, ώστε όλες οι διοικητικές ή δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις, των οποίων θα ήταν δυνατό να επιχειρηθεί η εισαγωγή, δεν θα αποτελέσουν παρά πειράματα ανίκανα να παράσχουν στον τόπο μονιμότερα τη γαλήνη, την ησυχία και την ευημερία. Θεωρούμε καθήκον να εκφράσουμε ειλικρινά τη γνώμη ότι το μόνο φάρμακο στην επικίνδυνη σημερινή κατάσταση είναι η ταχύτερη δυνατή ένωση της Κρήτης με το βασίλειο της Ελλάδας».

Εκθεση της Διεθνούς Επιτροπής, 30 Μαρτίου, 1906, Ι.Ε.Ε. , τόμος ΙΔ', σελ. 211

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

«[...] Αλλά παρά πάντα ταύτα, απλή παραβολή της προ πέντε ετών διεθνούς θέσεως της Κρήτης προς την σημερινήν καταδεικνύει ποία κολοσσιαία βήματα εγένοντο εις την εθνικήν του τόπου κατεύθυνσιν εντός των τελευταίων ετών. Ο τόπος τότε εκυβερνάτο υπό “Αρμοστού των Δυνάμεων”, ενώ σήμερον κυβερνάται υπό Αρμοστού διοριζομένου ουσιαστικώς υπό του βασιλέως των Ελλήνων εγκρίσει των Δυνάμεων. Ο απλός δυναστικός τότε μεταξύ της Κρήτης και Ελλάδος δεσμός μετεβλήθη εις εθνικόν. Διά της οργανώσεως πολιτοφυλακής υπό Έλληνας αξιωματικούς η Κρήτη κατέχεται ήδη ουσιαστικώς υπό Ελληνικής στρατιωτικής δυνάμεως, η απομάκρυνσις δε των διεθνών στρατευμάτων, σύμφωνα με την περί τούτου υπόσχεσιν των Δυνάμεων, καθιστώσα την νήσον δέσποιναν εν τω ιδίω οίκω και απαλλάττουσα αυτήν από τας ανησυχίας τας οποίας γεννά η κατοχή αυτής υπό των τεσσάρων Δυνάμεων [...] θα επιτρέψη εις αυτήν να αφοσιωθή απερισπάστως εις τα έργα της ειρηνικής προόδου και αναπτύξεως εν τη βαθεία συναισθήσει ότι η αυτόνομος

Κρήτη θα εξελιχθή ταχέως και ομαλώς και αβιάστως και άνευ διεθνών προστριβών προς την δοθείσαν εις αυτήν υπό αυτών των Προστατίδων Δυνάμεων κατεύθυνσιν, εις πράγματι και όχι κατά τύπους επαρχία του ελληνικού κράτους».

Άρθρο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εφημερίδα «Κήρυξ» των Χανίων, φ. 27ης Απριλίου 1907

[Πηγή: Θεοχάρης Δετοράκης, Θέρισσον 1905, Πρακτικά Συνεδρίου, Χανιά 2009, Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» σ.σ. 381-382]

Σημ. Τα κείμενα αποδόθηκαν στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία τους.

Καλή επιτυχία!!!